

2,356.

Rozporządzenie Głównego Urzędu Miar o dopuszczeniu do legalizacji przyrządów do odmierzania płynów typu D6.

Na podstawie art. 11, 12 i 16 dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. poz. 211), § 19 Ustawy Rzeszy Niemieckiej o miarach (Mass- u. Gewichtsordnung) z dnia 30 maja 1908 r. (R. G. Bl. str. 349) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1923 r. (Dz. U. R. P. Poz. 166) zarządza się co następuje:

Przepisy ogólne.

§ 1.

Dopuszcza się do legalizacji przyrządy do odmierzania płynów typu D6, poniżej opisanego.

§ 2.

Przyrządy te powinny odpowiadać postanowieniom przepisów o warunkach legalizowania złożonych przyrządów do odmierzania płynów (POM poz. 2,35).

Zakres stosowania.

§ 3.

Przyrządy te dozwala się stosować do odmierzania olejów mineralnych.

Opis konstrukcji i działania.

§ 4.

Przyrząd składa się z dwóch metalowych pojemników (1) o jednakowej objętości, posiadających kształt stożków obrotowych ściętych o osi poziomej. Pojemniki posiadają wspólną rurę dopływową (2) i wspólną rurę odpływową (3). Czteroprzelotowy kurek (4) jest urządzony w ten sposób, że gdy jeden pojemnik jest połączony ze zbiornikiem (5) i napęlnia się, drugi jest połączony z wylotem i opróżnia się. Rys. 3 przedstawia przekrój poziomy przez ten kurek, znajdujący się w takim położeniu, że napęlnia się prawy pojemnik, a opróżnia lewy. Kurek ten jest uruchamiany rękojeścią (6), zaklinowaną na jego osi. Na tej samej osi jest umieszczony jeszcze kurek (7) również czteroprzelotowy, mający na celu sterowanie dopływem i ujściem powietrza z pojemników. Gdy mianowicie kurek ten znajduje się w położeniu, wskazanem na rys. 4 — rys. ten jest poziomym przekrojem kurka (7) — to powietrze z zewnątrz przez rurkę (8) dostaje się

Przepisy obowiązujące w miernictwie.

Czasopismo wydawane przez Główny Urząd Miar.

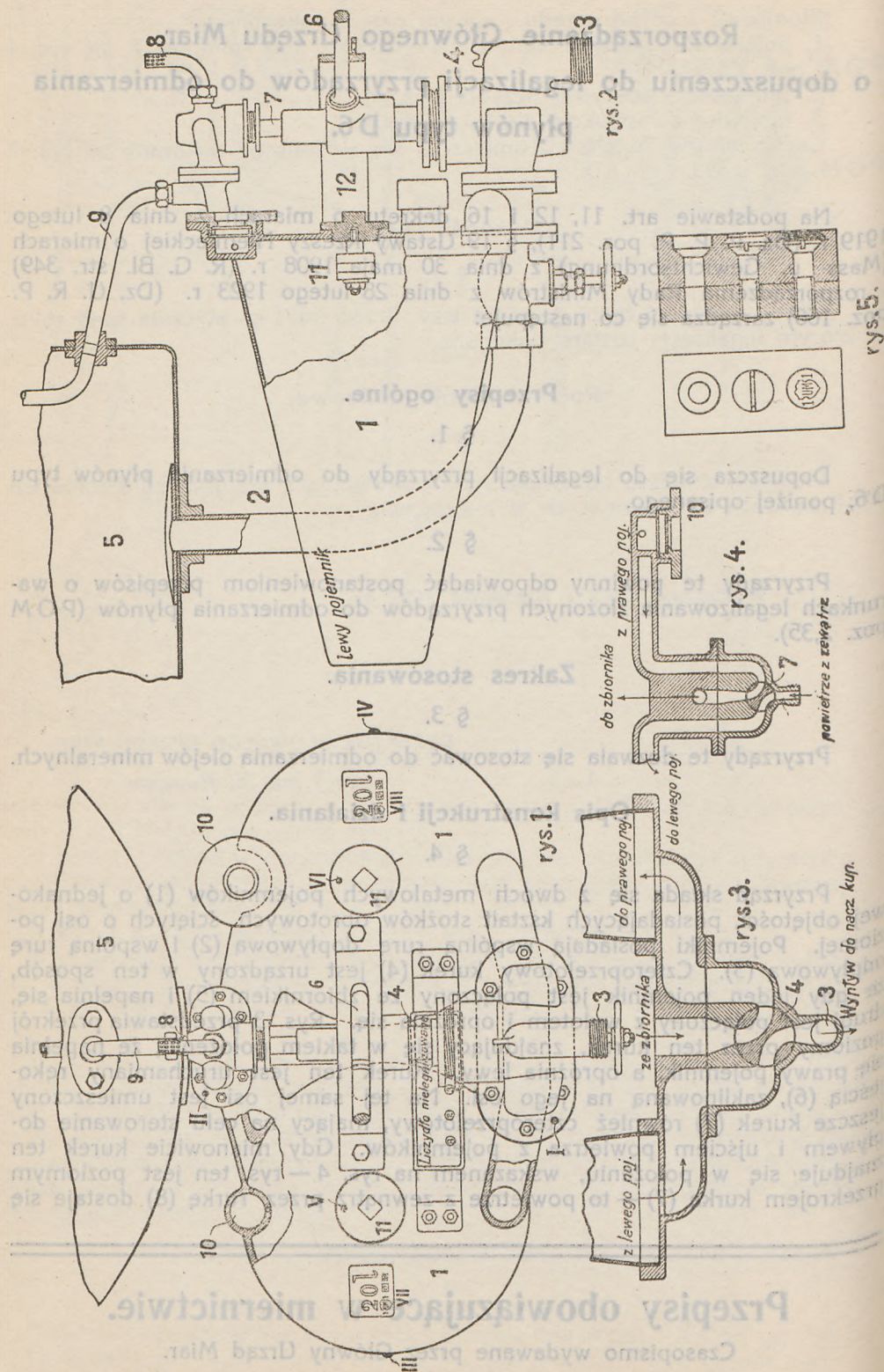
Warszawa, dnia 21 listopada 1927 r.

Układać w porządku wielkości liczb tytułowych.

Cena 50 groszy.

№ 302.

do lewego, opróżniającego się pojemnika, a jednocześnie powietrze z prawego, napełniającego się pojemnika, posiada ujęście nazewną przez rurkę (9). Obrót rękojeści (6) jest ograniczony przez zderzaki. Pochylenie i krzy-

wizna rur przy kurkach i ich rozgałęzieniach powinny być tak dobrane, aby pochylenie przyrządu o kąt równy około 10° nie powodowało tworzenia się pęcherzy powietrza i zatrzymywania się większych ilości płynu.

W górnej części każdego pojemnika na poziomie kurka (7) jest umieszczony szklany wziernik (10). Otworkami, wskazanymi na rysunku, wzierniki łączą się z wnętrzem pojemników. Otworki te są tak rozmieszczone, że przy całkowitem napełnieniu pojemnika, płyn przedostaje się do wzierników i zapełnia je, pozostawiając jednak w nich nieco powietrza. Ukazanie się we wzierniku linii, odgraniczającej płyn od powietrza, świadczy o ukończonym napełnieniu pojemnika.

Płyn, zapełniający przy napełnianiu pojemnika rurę powietrzną (9), nie należy do odmierzanej objętości i nie odpływa przy opróżnianiu, gdyż zostaje odcięty kurkiem (7) i po przełożeniu rękojeści (6) przedostaje się do tego pojemnika, który zaczyna się napełniać.

W środkowym położeniu kurków (4) i (7) wszystkie przeloty są zamknięte. Średnice rur dopływowej i odpływowej oraz pochylenia tych rur powinny być tak dobrane, aby napełnienie jednego pojemnika było ukończone wcześniej niż opróżnienie drugiego. Z tego względu przełożenie rękojeści (6) z jednego skrajnego położenia w drugie, może być dokonane natychmiast po ukończonym opróżnieniu pojemnika.

Wewnątrz każdego pojemnika jest umieszczony trzpień (11) z odpowiednią ilością metalowych lub drewnianych krążków, służących do dokładniejszego wywzorcowania przestrzeni mierniczej. Trzpień zakłada się przez wkręcenie wkrętki (12).

Przyrząd może być zaopatrzony w liczydło, uruchamiane rękojeścią kurka, może ono wykazywać liczbę odmierzeń, dokonanych od chwili uruchomienia przyrządu lub też ogólną odmierzoną objętość. Liczydło nie podlega sprawdzeniu.

Wielkości dopuszczalne.

§ 5.

Pojemność każdego pojemnika może wynosić 5, 10, 20 lub 50 l.

Oznaczenia.

§ 6.

Oznaczenia pojemności powinny być wykonane w sposób, wskazany na rys. 1, przytem bądź bezpośrednio na pojemniku, bądź też na tabliczce do niego przylutowanej.

Na liczydło powinien być umieszczony napis: „Liczydło nielegalizowane”.

Pozatem pod każdym wziernikiem powinna być przylutowana tabliczka następującej treści:

„B a c z n o ś ć!

Pojemnik jest prawidłowo napełniony, gdy płyn ukaże się w szklanym wzierniku”.

Cechowanie.

§ 7.

Cechą urzędu należy zabezpieczyć: 1) połączenie gniazd kurków z korpusem pojemnika (cechy I i II); 2) połączenie przednich pokryw pojemników ze stożkowym korpusem (cechy III i IV); 3) połączenie wkrętek (12) z przednimi pokrywami pojemników (cechy V i VI). Wreszcie cechę urzędu i cechę roczną należy umieścić na każdym pojemniku obok oznaczenia (cechy VII i VIII); jeśli to oznaczenie znajduje się na tabliczce, to cecha powinna jednocześnie zabezpieczać niezdejmowalność tabliczki. Powinny też być zabezpieczone cechą tabliczki instrukcyjne (§ 6).

Cechy wtórnej legalizacji umieszcza się obok cech VII i VIII (rys. 1).

Rys. 5 wskazuje dogodny sposób cechowania części połączonych śrubami: śruba posiada główkę wpuszczoną, a we wgłębienie, odpowiednio rozszerzone, wtopiony jest korek do cechy. Sposób ten nadaje się szcze-

gólnie do umieszczenia cech V i VI. Wskazany sposób cechowania nie jest obowiązujący i może być zastąpiony przez umieszczenie cechy na kropkach, bezpośrednio łączących odpowiednie części.

Ważność cechy.

§ 8.

Okres ważności cechy trwa lat trzy, licząc od 1-go stycznia tego roku, w którym legalizacja została dokonana.

Postanowienia końcowe.

§ 9.

Przepisy niniejsze otrzymują moc obowiązującą od dnia ogłoszenia ich w Przepisach obowiązujących w miernictwie.

Warszawa, dnia 10 listopada 1927 r.

DYREKTOR GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR:

L. S.

(—) inż. Z. Rauszer

GUM № 27. I. 1761. 1.